

Jakso 9 Vaikuttavia oppimiskokemuksia todellisuutta jäljittelevien simulaatioiden avulla

Koulutuskeskus Salpaus -podcast.

Petra: Tervetuloa sinne kuulijoille. Tervetuloa mun vieraileni tänne soten podcast-jaksoon. Tänään meillä on tosi mielenkiintoinen aihe. Me puhutaan simulaatiosta. Vieraat saavat kohta esitellä itsensä, mutta mä oon soten opettaja Petra Salmensuu. Saan johdatella tämän keskustelun äärelle. Siellä on varmaan monen näköistä kuulijaa. Ihan lähtee miettimään, että mitä tämä simulaatio ylipäättään sanana tarkoittaa. Sehän on siis jonkunnäköistä todellisuuden jäljittelyä. Itse kun tuossa vähän etukäteen luin, niin jäi jotenkin tällainen sanonta, että paras simulaatio viettelee osallistujan, herättää tunteita ja jättää parhaimmillaan pysyvän muistijäljen. Mennään nyt siihen, että minkä takia me täällä sotella ja tässä soten podcastissa halutaan käsitellä tätä simulaatiota. Mä esittelen seuraavaksi vieraat, tai oikeastaan te saatte itse esitellä itsenne. Meillä on tässä vähän kansainvälistä näkökulmaa, ja sitten meillä on simulaatio-oppimisen näkökulmaa. Inka, sopiiko, että aloitetaan susta?

Inka: Joo.

Petra: Kerro ensin, että mistä sä tuut. Kuka sä oot, ja miten tämä simulaatio on liittynyt sun kokemusmaailmaan?

Inka: Joo. Mä oon Mielosen Inka ja tosiaan sote-alan opiskelija. Opiskelen perustason ensihoitajaksi. Simulaatio-oppimista on käytetty meidän alalla tosi paljon ja sillä tavalla se liittyy siihen munkin oppimiseen ja kouluttautumiseen.

Petra: Okei. Hienosti valoitit heti sitä, että ensihoito on yksi sote-kentän ala, missä sitä simulaatiota on hyödynnetty. Kerro tähän alkuun vielä joku sellainen raflaava kokemus. Sellainen mitä sinulle tulee heti mieleen, että hei, se oli kyllä vaikuttava simulaatiokokemus sinulle.

Inka: Ainakin mieleenpainuvin simulaatiokokemus on ehdottomasti meidän loppusimulaatiot. Ennen kuin lähdettiin viimeisiin harjoitteluihin, niin meillä oli semmoinen, missä ajettiin ensihoidon keikkaa. Ja sitten oltiin sairaalaympäristössä. Koko luokka teki yhdessä ja simuloitiin. Se on varmasti mieleenpainuvin kokemus.

Petra: Kiitos. Ennen kuin mennään seuraaviin vieraisiin, niin tuolla saattaa olla kuulijoita, joille ei sano siis mitään se, että me simuloitiin. Kerro käytännössä, mitä se tarkoittaa.

Inka: Käytännössä siis opiskellaan ensiksi teoriaa, eli vähän kuin normioppimisella. Käydään se teoria. Sitten mennään sinne simulaatioon ja tehdään se käytännössä. On vaikka nukke, mitä katetroidaan, esimerkiksi - tulee nyt mieleen ekana. Sitten siinä pystyy käytännössä

harjoitella. Sitten toiset luokkalaiset pystyvät sivusta seuraamaan kameroiden välityksellä sitä, mitä siellä tehdään. Sitten sen jälkeen käydään läpi, että miten se meni.

Petra: Saanko mä kiinni, että se käytännön tekeminen on siinä aika merkittävässä roolissa?

Inka: Joo. Se on tärkein varmaan siinä, mitä pystyy tehdä, niin käsillä pystyy harjoittelemaan sitä teoriaoppimista.

Petra: Joo. Eli siinä varmaan opettajan ja ohjaajan roolikin on vähän toisenlainen. Tästä on aika luonteva siirtyä seuraavan vieraan äärelle. Susanna, esitteletkö vähän itseäsi? Miten tämä simulaatio suhun liittyy?

Susanna: Joo. Mä oon Konttilan Susanna ja soten opettajia myöskin. Ja myöskin sitten yksi simulaatio-ohjaajista meidän talossamme. Olen pitkään simuloinut, eli tuolla 2010-luvun alkupuolella olen käynyt simulaatio-ohjaajakoulutuksen. Silloin jo lähdettiin meillä miettimään sitä, että miten opetusta voisi kehittää, ja miten saataisiin sellaisia toiminnallisia menetelmiä niin, että koko ryhmä pystyisi olemaan kerralla mukana. Ja samalla kuitenkin sellainen turvallisuusnäkökulma säilyisi. Että me harjoiteltaisiin tavallaan niitä aitoja työelämän tilanteita myös siellä koulussa, jo ennen niitä varsinaisia työelämäharjoitteluja. Siitä lähti sitten se ajatus, että meidänkin pitää saada simulaatiotilat ja ympäristö, jossa me voidaan tätä turvallisesti ja ohjatusti tehdä.

Petra: Joo. Eli tämä liittyy oppimiseen ja myös pedagogiikkaan ja menetelmiin. Susanna, kerro sä sun ensimmäinen simulaatiokokemus. Siitä on varmaan aikaa.

Susanna: Joo. Siitä on aikaa varmaan semmoinen reilut kymmenen vuotta. Mä olin itse silloin koulutuksessa ja pääsin simuloimaan semmoista monialaista simulaatioskenaariota. Me puhutaan siis skenaarioista, eli se on se varsinainen simulaatio-case, joka siinä tavallaan näytellään tai tehdään. Esitin siinä tämmöistä lastensuojelun asiakasta, josta mulla ei varsinaisesti ollut kokemusta, eikä teoreettista osaamista. Eikä oma ammattini ollut sitä kautta, tai sitä ei tullut oman ammattini kautta. Mutta kun mä pääsin näyttämään tämmöistä ja sain siihen hyvän, tavallaan tämmöisen ohjeistuksen - puhutaan briefauksesta - niin mä pääsin sisälle siihen mun rooliin. Ja mä sain ohjausta simulaatio-ohjaajalta, että miten mä käyttäydyn ja muuta. Se oli kyllä ihan mieletön kokemus. Mutta silloin mä myöskin opin sen, että se simulaationäyttelijän rooli pitää muistaa purkaa. Mä en saa jäädä siihen mun kaltoinkohdellun lapsen, pikkutyön rooliin, vaan se kiukku ja kaikki jää sinne. Ja sitten tulee se varsinainen oppimistilanne, eli se purkukeskustelu, josta me varmaan myöhemmin puhutaan. Eli siitä jälkipuintilanteesta, mikä on erittäin iso osa simulaatiota ja tärkeä osa.

Petra: Kiitos. Tuossa tuli jo tosi paljon simulaatioon liittyviä kysymyksiä. Kuulijoille tiedoksi, että sitten kun puhutaan simulaatio-oppimisesta, niin siihen liittyy todella erilaisia vaiheita ja erilaisia asioita, mitä vähän myöhemmin lisää. Mutta nyt varmaan sitten kolmannen vieraan vuoro esitellä itsensä. Tervetuloa, Satu. Sä tuot sitä työelämän näkökulmaa. Ja satun sut tuntemaan, niin ehkä jotain kansainvälistäkin ajatusta tähän simulaatioon.

Satu: Joo. Hei, olen Satu Wilson. Olen täältä työelämästä. Päijät-Hämeen hyvinvointialueella tällä hetkellä, mutta olen sairaanhoitaja taustaltani ja tehnyt pitkään töitä ulkomailla. Olen Englannissa ollut yli 20 vuotta töissä ja siellä on ollut paljon simulaation kanssa tekemisissä, niin sairaanhoitajana, kuin sitten olen myös ollut opetushoitajana. Päässyt kehittämään potilasturvallisuutta ja hoidon laatua sen simulaation kautta. Päässyt tekemään töitä yhdessä isoimmista medical simulation centereistä. Noista Sail Center, mikä Kings Universityn kanssa yhteistyötä tekee. Tosi mielenkiintoista, koska siellä on ihan eri lailla resursseja ja osaamista. Siellä koulutuksia saanut sitten.

Petra: Pystytkö jotenkin kertomaan kuulijoille ja meille hyvin käytännönläheisesti, että mitä se siellä tarkoitti, tai tarkoittaa?

Satu: Simulaatioitahan käytetään tietysti siinä ihan kun opiskellaan ammatti, niin siellä. Mutta sitten myös siihen... Meillä oli paljon esimerkiksi yhteistä simulaatiota tälle isommalle tiimille. Siellä olivat esimerkiksi lääkäriopiskelijat ja sairaanhoitajaopiskelijat. Ja sitten, mitkä ehkä Suomessa olisivat hoiva-avustajaopiskelijat. Yhdessä tekemässä moniammatillista simulaatiota. Siellä päästiin siihen... Ei vaan niihin... Tietysti siinä käytiin läpi niitä teknisiä taitoja, mutta myös päästiin pureutumaan tiimityöskentelyyn ja kaikkiin niihin human factors -asioihin. Se oli tosi hienoa. Ja sitten tietysti käytetään paljon rekrytoinnissa simulaatiota. Perehdytyksessä. Ja sitten ihan siinä hoidon laadun turvaamisessa ja turvallisuuden turvaamisessa. Kun löydetään asioita mihin täytyy saada parannusta, niin sitten kehitetään uusia simulaatio-opetusohjelmia sinne käytäntöön.

Petra: Ymmärsinkö mä oikein, että Englannissa on nimenomaan paljon sitä, että siellä sotien kentällä simuloidaan?

Satu: Joo, on.

Petra: Eli ei siellä oppilaitoksissa.

Satu: Ei, vaan ihan kentällä simuloidaan. Totta kai oppilaitoksistakin simuloidaan. Kyllä joo, ja nykyään varsinkin. Siellä uudet... Siis, hoitajien koulutuksessa voidaan 25 prosenttia työharjoittelusta tehdä simulaation kautta. Siellä uudet säädökset muutama vuosi sitten tulivat. Se johtaa juurensa siitä työharjoittelupaikkojen kapasiteettipulasta, että sitten pystytään osa niistä paikoista paikkaamaan sillä simulaatiolla. Se tuli silloin koronan aikaan, koska ei pystynyt harjoittelupaikkoja aukaisemaan, niin siellä löydettiin sitten uusia tapoja tähän. Mutta siis simulaatiolla on tosi iso rooli siellä ihan työpaikoilla käytännössä, siinä laadun varmistamisessa. Ja hoitotyön kehittämisessä.

Petra: Joo, kiitos. Tosi mielenkiintoista. Pakko kysyä Satu sultakin semmoinen vaikuttavin simulaatio, missä olet ollut mukana itse.

Satu: Mulla on muutamiaakin esimerkkejä, mutta mun ehkä semmoinen ensimmäinen, minkä mä muistan... Mikä oli semmoinen, missä mulla tuli sellainen ahaa-elämys. Tietysti koulutuksessa ja vuosittaisessa elvytyskoulutuksissa ja muissa, niin niissähän käytetään

paljon simulaatioita. Mutta sellainen ensimmäinen ahaa-elämys tuli, kun aloitin uudessa työpaikassa. Useimmiten Englannissa se perehdytys on muutama päivä. Siellä kuunnellaan. Istutaan luokassa ja kuunnellaan, kun eri ihmiset puhuvat erilaisista tärkeistä asioista. Mutta sitten mä menin uuteen työpaikkaan 2005. Silloin siellä perehdytyspäivässä olikin, että simulaation kautta opittiin kaikki nämä uudet asiat. Esimerkiksi verensiirrosta siellä oltiin siinä ryhmässä, ja sitten muutama aina lähti sinne simulaatioon. Muut katsoivat sieltä screenilta. Siellä simulaation kautta käytiin ensin tilanne läpi. Sitten se purettiin yhdessä sen ryhmän kanssa. Sitten tuli spesialisti sieltä, asiantuntija kertomaan tästä asiasta enemmän, ja miten se tässä organisaatiossa tehdään. Ja mitkä ovat ne säännökset, mitä pitää noudattaa. Siinä oppi todella paljon paremmin, kuin siinä että istut siellä päivän tai kaksi, ja luet sitten ne materiaalit jälkepäin. Se oli semmoinen ensimmäinen ahaa-elämys, että hei, mä haluan tehdä tätä enemmän.

Petra: Joo. Nyt kun tässä keskustellaan, niin tulee aika vahvasti se, että simulaatio toimii erilaisiin hoidollisiin tilanteisiin. Sote-kenttä on kuitenkin aika laaja. Susanna, voisitko vähän valottaa sitä, että mitä kaikkea voi simuloida?

Susanna: No, joo. Mä en tiedä... Simuloida voi oikeastaan ihan kaikkea. Että mielikuvitus mukaan. Ja sitten tietysti ne semmoiset, että mitkä tilat on käytettävissä, ja henkilöstö. Me ollaan lähdetty sotella siitä, että meillä kaikissa tutkinnon osissa, mitä lähihoitajakoulutuksessa, tai perustason ensihoitajakoulutuksessa opiskellaan, niin tulisi mukaan sitä simulaatiota. Se voi lähteä ihan sieltä asiakkaan kohtaamisesta ja ohjaustilanteista siellä opintojen alkuvaiheessa, ja edetä sitten pikkuhiljaa esimerkiksi niihin kliinisiin harjoittelutaitoihin. Eli me puhutaankin teknisistä taidoista ja ei-teknisistä taidoista. Hyvin usein simulaatiossa lopputulema on se, että ne ei-tekniset taidot ovat huomattavasti tärkeämpiä. Eli se on se tiimityö, yhteistyö, vuorovaikutus, parin kanssa työskentely. Ne nousevat sieltä sitten loppupäätelmissä kuitenkin. Me voidaan käytännössä simuloida hyvin monenlaisia tilanteita vuorovaikutuksen lisäksi. Me voidaan vaikka harjoitella erilaisia ihan vaikka esimiestyöskentelyyn liittyviä, tällaisia vaikka työhaastatteluun tai esimiehen ja alaisen väliseen vuorovaikutustilanteeseen liittyviä juttuja. Tai sitten me voidaan simuloida simulaattoria hyödyntäen niitä taitoja, että harjoitellaan verenpaineen mittaamista. Silloin meillä on apuna se simulaattori, eli nukke. Samalla tavalla esimerkiksi merenkulkualalla tai lentokonealalla on pitkään simuloitu jo niillä varsinaisilla simulaattoreilla. Sä et pääse sinne koneen ohjaamoon, ennen kuin olet tietyn määrän lentänyt ja laskeutunut sen koneen kanssa niin sanotusti oikein hienosti tonttiin. Sitten vasta sä pääset sinne oikean koneen puikkoihin. Samalla tavalla meillä sotella voidaan hyödyntää ihan sitä simulaattorinukkeä apuna.

Petra: Joo. Varmaan hoitoalalla ja sote-alalla on aina harjoiteltu käytännön taitoja. Miten sitten tämä varsinainen simulaatio eroaa siitä, että niitä käytännön taitoja on aina harjoiteltu?

Susanna: Simulaatio eroaa oikeastaan sillä, että siihen tulee mukaan tekniikka. Meillä on luokassa, tai siellä simulaatiotilassa, ne 360 kääntyvät kamerat, jotka kuvaavat sitä simulaatiotilannetta. Meillä on siellä nauhoittava järjestelmä, joka nauhoittaa sen simulaatiotilanteen. Ja myöskin siihen liittyvät tietysti mikrofonit, eli että ääni tallentuu sinne. Samanaikaisesti meillä on reaaliaikainen videoyhteys sinne niin sanottuun seurantatilaan, eli jälkipuintilaan, jossa ne muut opiskelijat, jotka eivät samanaikaisesti mahdu siihen simulaatiotilanteeseen, niin he seuraavat sitä simulaatiotilannetta sieltä näytön kautta. Ja opettaja on usein sitten se ohjaaja, joka on siellä simulaatiovalvomossa, jossa hän sitten ohjaa sitä tilanteen etenemistä. Ohjaa sen skenaarion, eli sen simulaatio-casen etenemistä. Antaa esimerkiksi ihan sille näyttelijälle ohjeita korvanappiin, että nyt voit ruveta enemmän itkemään, tai voit olla kiukkuava lapsi, tai mitä siellä sitten halutaankaan siinä simulaatiossa tapahtuvan. Tämä eroaa sillä tavalla siitä, että ensinnäkin se on todellakin toiminnallista. Ja opiskelijat pääsevät seuraamaan sitä kaikki. Koko ryhmä voi olla tavallaan mukana. Ja samanaikaisesti ne seuraajat pystyvät tekemään luokassa huomioita siitä, että mitä hyvää ja positiivista siinä simulaatiotilanteessa tapahtuu. Sitten nämä kaikki puretaan siinä oppimiskeskustelussa, siinä jälkipuintitilanteessa. Ja loppuvaiheen opinnoissa esimerkiksi simulaatio voi olla hyvinkin laaja. Se voi käytännössä vastata koko oppituntia. Eli se alkaa se simulaatio... Esimerkiksi ensihoidossa se voi alkaa meillä jo siinä koulun takapihalla kolaripotilaan hoitamisena. Sitten kamerat välittävät sen niin, että potilas kuljetetaan sieltä ensihoidon toimesta päivystykseen. Ja sitten meillä on simulaatiotiloissa se päivystys. Eli tekniikka kulkee mukana ja mahdollistaa tämän.

Petra: Kiitos. Kuulostaa, että se on suunnitelmallista ja se vaatii tietynlaisen prosessin.

Susanna: Joo, simulaatiota ennen täytyy aina olla käyty se teoria läpi. Simulaatio ei ole koskaan tilanne, johon mennään hetkellisesti vaan leikkimään ja kokeilemaan jotain juttua, vaan ennen sitä on jollain tavalla opiskeltu teoreettisesti se asia. Se voi olla joskus sitä, että opiskelijat itse lukevat sen. Tai sitten se käydään luentomaisesti luokassa läpi, ja sitten vasta sen jälkeen mennään simuloimaan. Se on myös tärkeä muistaa.

Petra: Joo. Pakko tähän väliin saada vähän Inkalta sitä opiskelijan näkökulmaa. Itsekin satun olemaan opettaja. Mitä me opettajat tehdään? Miltä se näyttää, se opettajan rooli? Mitä opettajat tekevät simulaatiotunneilla?

Inka: Opettajat vähän just johdattelevat keskustelussa ja siinä purussa ovat isossa osassa. Just kysyvät, jos ei opiskelija itse osaa kertoa oikeita asioita. On siinä vähän johtajana, siinä luokassa. Ja sitten sen simulaation aikana just usein on siellä... Mikä sen tilan nimi on?

Susanna: Valvomo, tai ohjaamo.

Inka: Valvomossa, joo. Siellä se on sitten äänittämässä sen ja hoitaa ne tietokoneasiat.

Susanna: Ja näyttelee myöskin hyvin monenlaisia rooleja.

Inka: Niin. Opettaja on usein lääkäri ja mitä kaikkia näitä nyt löytyy, näitä rooleja.

Petra: Mitä sä ajattelet opiskelijana? Mikä sun kokemus on siitä, että opettaja onkin siellä sun kanssa tekemässä, tai sitten opettaa sua sieltä luokan edestä, silleen perinteisesti vaikka luennoimalla?

Inka: Mulle ainakin hyvä tapa oppia on just se, että mulle näyttää käsillä ja ollaan siinä mukana. Se on kyllä tosi hyvä tapa oppia ainakin itselle. Oma kokemus on se. Ja on meillä just ollut niitäkin simulaatioita, missä se opettaja on vierellä ja siinä auttaa tarvittaessa. Tai just on siinä vierellä lääkärinä ja sit sä menet siltä konsultoimaan, että mitä tarvii tehdä, jos sä et tiedä. Siitä on kyllä paljon hyötyä.

Petra: Joo. Semmoinen kiinnostaa vielä, Inka, kun tiedän, että olet ilmeisesti simuloinut aika monta kertaa.

Inka: Joo.

Petra: Jos vertaat ekaa kertaa ja sitten niihin myöhempisiin, niin kehittykö se jotenkin se oppiminen siinä simulaatiossa?

Inka: Kehittyy ihan sellaisella perus, että pitää puhua vaikka kovempaa. Se kehittyy ja sitten kehittyy. Totta kai kun oma osaaminen kehittyy, niin sitten siellä se osaaminen näkyy myös. Ja se näkyy ehkä paremmin, kuin teoriatunneilla. Ja ylipäätään semmoinen, että siitä tulee luontevampaa. Ehkä vähän enemmän just unohtaa ne kamerat ja mikit, ja keskittyy vaan siihen tekemiseen.

Petra: Minkälaiset tekijät sä oot huomannut, että on tärkeitä, että se ei jännitä liikaa, tai? Koska se voi myös aiheuttaa jännitystä - heittäytyminen tämmöiseen simulaatiotilanteeseen.

Inka: Niin. Aika monilla ihmisillä on erilaisia luonteita. Se riippuu aika paljon siitäkin. Mutta varmasti se, jos tuntee ja pystyy luottamaan siihen porukkaan, ketkä siellä näkevät sen simulaation. Tietää, että jos tekee jonkun virheen, niin sitten siitä ei mainita jälkeenpäin, vaan se käydään siinä purkukeskustelussa ja se oli siinä. Eikä myöhemmin sitten mietitä niitä virheitä, vaan mietitään enemmän positiivista, mitä siitä saatiin. Ja ei kyllä puhutakaan virheistä, vaan mistä me puhuttiin. Mitä ne on? Siis ei ole virheitä, vaan oppimisen kohteita.

Susanna: Niin. Mahdollisuus oppia.

Inka: Niin. Kehittämisen kohteita.

Petra: Susanna, minkälaisia just tämmöisiä turvallisuuteen liittyviä sääntöjä liittyy siihen simulaatio-oppimiseen?

Susanna: Meillä on simulaatiotilassa sellaiset tavallaan pelisäännöt. Ne on luotu sitä varten, että kaikki opiskelijat sitoutuisivat niihin, kun aletaan simuloimaan. Inka tuossa mainitsikin sen, että se mitä simulaatiossa tapahtuu, niin se jää sinne simulaatioon. Simulaatiossa on myös mahdollisuus mokata. Voi tulla joku virhe, joka siellä turvallisessa ympäristössä huomataan. Se käydään läpi ja puretaan. Ja mietitään, että olisiko se voitu ennaltaehkäistä.

Tai mitä sitten, kun se virhe tapahtuu, niin miten oikeassa elämässä toimitaan siinä vaiheessa, jos tällainen pääsee tapahtumaan. Eli se on todellakin se oppimistilanne, eikä haeta niinkään niitä virhekokemuksia. Eikä leimata niitä, että nyt et osannut, vaan teit virheen. Vaan nimenomaan mietitään, että miten voidaan välttää, ja miten ennaltaehkäistään niitä asioita. Se on tosi tärkeä juttu. Ja semmoinen luottamus sen simulaatioporukan kesken muutenkin, että jokainen saa esiintyä siellä omana itsenään. Ja tavallaan kannustetaan siihen toiminnalliseen tekemiseen siellä. Vaikka ei tietäisikään, niin useimmiten siellä on sitten työpari. Tai sitten ohjaaja lähettää sinne... Esimerkiksi ohjaava opettaja huomaa, että nyt simulaatio junnaa paikallaan, niin hän lähettää sinne jonkun roolin, tai henkilön tekemään sellaisen roolin, joka vie sitä simulaatiota luontevasti eteenpäin. Se voi olla vaikka, että sinne tulee yhtäkkiä lääkäri, joka kertoo. Tai hoitaja, joka tulee auttamaan, että hei, mä kuulin, että te tarvitsette täällä vähän neuvoa. Sitten se simulaatio taas lähtee eteenpäin siitä. Nämä ovat semmoisia tosi tärkeitä näkökulmia. Ja se, että simulaatio ylipäätään puretaan, eli käydään läpi, niin se on myöskin todella keskeinen osa siinä. Eli se purkukeskustelu on varsinainen oppimistilanne.

Petra: Joo. Satulta haluaisin kysyä, että olet asunut pitkään tosiaan siellä Englannissa ja nyt palannut Suomeen, niin oletko kuullut tämän sanan simulaatio täällä Suomessa.

Satu: Joo, kyllä. Kyllähän tätä käytetään esimerkiksi nykyisessä työpaikassakin esimerkiksi lääkehoidossa. Semmoisessa osaamisen varmistamisessa ja näin. Ja tietysti sitten opiskelijoilta kuulee kyllä, että opetuksessa käytetään paljon. Mutta tässä olisi ehkä paljon, miten pystyttäisiin tätä käyttämään paljon enemmän. Mutta tietysti siinä on haasteita. Resurssi. Siinä tarvitsee tosi paljon resursseja, niin henkilöstöä kuin rahaa myös välineisiin, ja lisäkoulutusta ja näin. Siinä on paljon haasteita myös, sen hyödyntämisessä. Mutta tietysti, eihän aina simulaation tarvitse olla viimeisen tekniikan kanssa toteutettua. Se voi olla hyvin pientäkin.

Petra: Joo, simulaatiohan varmaan voi olla määriteltynä myös tällaisena köyhän miehen versiona, mitä joskus kuulee. Jäljitellään sitä todellista tilannetta. Ja se tekniikka ei aina ole niin merkittävässä roolissa. Ja kautta aikain draamaa ja erilaisia toiminnallisia menetelmiä hyödynnetty oppimisessa. Tänäpäin on jotenkin ihana valottaa kuitenkin sitä simulaatio-oppimisen semmoista systemaattista rakennetta, ja että se on oikeasti... Siitä voi tehdä hyvin semmoisen syvän ja merkityksellisen kokonaisuuden. Tiedätkö sä Susanna, että miten täällä Päijät-Hämeen alueella on simulaatiota hyödynnetty?

Susanna: Joo. Tiedän sen verran, että eri työpaikat ovat hyödyntäneet esimerkiksi työnhakutilanteissa jonkun verran simulaatiota. On voitu kotihoidon tällainen case simuloida sillä tavalla, että ne työtä hakevat henkilöt on sitten laitettu esimerkiksi työparina asiakkaan luokse käymään, tai yksin asiakkaan luokse. Ja sitten tiedän myöskin semmoista yhteistyötä, että on tehty yhdessä työelämän kanssa oppilaitoksissa simulaatioita, että kutsutaan tavallaan sieltä työelämästä niitä työntekijöitä yhdessä opiskelijoiden kanssa simuloimaan. Sitten tietysti ensihoidossa on pitkät perinteet ja akuuttihoitotyössä. Eli siellä

tietyt esimerkiksi ensihoidon luvat tehdään simulaatioilla. Aina tiettyjen vuosien umpeuduttua pitää mennä simuloimaan, että saa voimaan ne perustason, tai hoitotason ensihoitajan luvat. Se edellyttää sitten tällaista näyttötapaista simulaatiota.

Petra: Jotta tämä ei kuulostaisi liian monimutkaiselle tai vaikealle, niin jotenkin itse olen kuullut, että tämä on myös aika hauskaa. Onko tämä yksi sellainen positiivisen oppimisen menetelmä? Onko teillä Inka ollut hauskaa siellä simulaatiotunneilla?

Inka: On, joo. On ollut hauskaa ja on hyviä muistoja sieltä. Koko luokka ollaan yhdessä ja tehdään, niin se on ihan siistiä.

Petra: Mitkä asiat siihen vaikuttavat, että se simulaatio on ollut hauskaa?

Inka: Varmaankin just se, että kukaan ei mieti siellä, että tuo tekee virheen, että se on huono opiskelija. Vaan just yhdessä pohditaan sitä, miten tehdään. Ja tehdään yhteistyötä.

Petra: Kuinka paljon se vaikuttaa vaikka sulla, että se on semmoista vaihtelevaa? Että se ei ole tylsää.

Inka: Se tuo aina lisää motivaatiota ainakin. Ja just, jos on monta teoriapäivää putkeen, ja sitten onkin simulaatiopäivä, niin sitten siinä pääsee tekemään. Sitten se kyllä tuo itselle ainakin motivaatiota ja jaksamista siihen oppimiseen.

Petra: No, mitä sen simulaatiopäivän jälkeen? Onko takki tyhjä, tai onko ihan puhki?

Inka: On kyllä väsynyt. Se on kyllä väsyttävä päivä, jos kestää varsinkin... Voi olla, että kahdeksan tuntiakin saattaa olla, että simuloidaan koko päivä. Se on väsyttävää.

Petra: Eli jos sä ajattelet opiskelijana, niin ihan joka päivä ei jaksu varmaan.

Inka: Ei jaksaisi joka päivä.

Petra: Mikä voisi olla semmoinen, jos sä saisit nyt vallan päättää, että tämän verran olisi hyvä simuloida?

Inka: En mä nyt osaa mitään tuntimäärää ainakaan sanoa, mutta voi niitä olla enemmänkin, mitä me ollaan tehty. Siinä kyllä pystyy tehdä niitä ja hyödyntää. Jos pystyisi tekemään silleen, että tekisi vaikka muutaman tunnin, ja sitten taas jonain toisena päivänä muutaman tunnin, niin siitä olisi kyllä hyötyä. Että ei olisi just kahdeksaa tuntia putkeen, vaan just pieni määrä kerrallaan.

Petra: Mä en malta olla kysymättä sulta vielä sitä, että nykyään älypuhelimet ovat niin vahvasti tässä meidän arjessamme mukana ja siinä oppimisessa, niin miten siellä simulaatiossa.

Inka: Siellä on meidän sääntönä, että älypuheliminta ei käytetä siellä. Ei saa kuvata. Puhelimet ovat pois, kun ollaan simulaatioluokassa.

Petra: Ja tämä liittyy myös sitten siihen turvallisuus ja siihen luottamusasiaan.

Inka: Joo, ehdottomasti, että ei jossain netissä leviä ne videot. Se on kyllä.

Petra: Miten tärkeää jotenkin oppimisen näkökulmasta, että meillä on menetelmiä, että me ei tarvita myöskään niitä älylaitteita.

Inka: Niin.

Petra: Kiitos. Susanna, pitääkö siis nykyopettajan olla näyttelijä, vai?

Susanna: Siitä on etua, jos osaa heittäytyä ja lähteä mukaan tällaisiin erilaisiin rooleihin. Mutta ehkä mä sanoisin, että semmoinen hyvä simulaation suunnittelu on opettajalle tärkeämpi. Se, että miettii tarkkaan niitä mitä haluaa, että se näyttelijä tuo esille. Useinhan se näyttelijä nousee sieltä opiskelijaryhmästä. Meilläkin on koulussa esimerkiksi korvanappimahdollisuus. Silloin voin opiskelijalle sanoa, että annan sinulle ohjeita. Jos sinulle tulee sellainen tilanne, että sä et tiedä mitä vastaat siinä tilanteessa, niin kuuntele ohjeita. Silloin voidaan hyvin vaikka perukin, tai omienkin hiusten alle piilottaa korvanappi. Sieltä voidaan antaa sitten ohjeita, että seuraavan kerran kun ne kysyy vaikka sulta lääkkeestä, niin sä voit kieltää kaiken. Opiskelijan ei ihan täysin tarvitse osata sitä roolinmukaista toimintaa. Hyvä etu on myös sellaiset oikeat reaalinäyttelijät. Meillä voi olla vaikka eläkkeellä olevia opettajia, tai niinkun muinoin kuulin, että eläkkeellä oleva poliisi käy yhdessä oppilaitoksessa säännöllisesti simulaationäyttelijänä. Hän sanoi, että hän osaa ulkoa ihan kaikki perustason lääkehoidon ja annosteluohjeet ja kaikki. Hän tietäis tasan tarkkaan mitä tehdä, kun tulee rintakipukohtaus. Hän oli niin monta kertaa sen näytellyt ja harjoitellut simulaatiossa. Eli se on myös tämmöistä vahvaa mallioppimista siitä, että kun sä kerran teet sen, niin se jälki jää sulle sinne mieleen. Tai työpari tekee sen.

Petra: Kuulostaa siltä, että ei tätä ihan yksin vedetä opettajanakaan.

Susanna: No, joo. Eduksi on, jos olisi tekninen käyttäjä simulaatiotilanteissa. Mutta aina semmoista ei ole. Ja meilläkin hyödynnetään ehkä sitten pariopettajuutta. Yhdessä sen toisen opettajan kanssa suunnitellaan se simulaatiotilanne ja mietitään, kumpi hoitaa tekniikkaa. Kumpi ehkä sitten toimii näyttelijän roolissa ja kumpi ohjaa niitä opiskelijoita, tai ylipäätään toimii semmoisena yleismiehenä siinä? Se vaatii kuitenkin rekvisiitan laittamista ja opiskelijoiden ohjeistamista. Purkukeskustelun vetäminen on se opettajan, tai simulaatio-ohjaajan tärkein tehtävä. Se vaatii sitten semmoisen tietyn struktuurin tavallaan, että miten se etenee, se simulaatiopurkukeskustelu. Sitä pitää kyllä harjoitella.

Petra: Joo. Mä ajattelin, Satu, että sulla on varmaan kokemusta myös näistä debriefingeistä - purku...

Satu: Joo. Mä olen käynyt semmoisen debriefing-koulutuksen. Meillä oli... Tietysti se riippuu, että mistä syystä simulaatiota tehdään. Mitä sillä halutaan tavoittaa? Mutta aika usein testi-briefingissä se voi olla hyvinkin syvälle menevä näihin human factors-asioihin. Varsinkin, jos siinä on kyse jostain sellaisesta syvällisemmästä asiasta siellä työyhteisössä, mihin tarvitaan oikeaa keskustelua niistä asioista, mitkä vaikuttavat siihen

potilasturvallisuuteen siinä, tai miten tiimi työskentelee yhdessä. Meillä oli yleensä tällaisessa keskustelussa kaksi debriefaajaa. Se on niin syvälle menevää ja siinä täytyy pystyä tuomaan semmoinen psykologinen turvallisuus kaikille, että kaikki ovat samanlaisessa, tasa-arvoisessa asemassa siinä keskustelussa, ja pystytään keskustelemaan niistä vaikeista aiheista. Siellä päästään hyvinkin eteenpäin ja sillä saadaan hyviä tuloksia, mutta se on vaikeata. Mutta se on myös hyvin palkitsevaa ja se on tosi väsyttävää myös. Mä just ajattelin, kun puhuit siitä, että kuinka väsynyt sitä on, jos simuloi koko päivän, niin tällaisen debriefingin vetämisestä, jos se on semmoinen syvälle menevä, niin on aivan puhki debriefaajana sen jälkeen. Mutta se on tosi palkitsevaa sitten, kun päästään työyhteisössä eteenpäin asioissa. Se on mun mielestä se tärkein asia siinä. Siinä se oppiminen tulee, ja sen yhteisen ymmärryksen luominen myös.

Petra: Joo. Onko se siis käytännössä sitä, että kun se simulaatio alkaa, niin ei välttämättä tiedä, mitä kaikkea sieltä voi nousta?

Satu: Joo. Se on se pointti juuri. Meilläkin esimerkiksi yksi ohjelma, mitä olin mukana kehittämässä, oli leikkausosastolle. Siellä käytiin läpi semmoisia skenaarioita, mitkä olivat asioita mitä ei tapahdu usein, mutta jossa koko tiimin täytyy osata hyvin nopeasti toimia tietyllä tavalla, jotta se potilas saadaan turvallisesti hoidettua. Eli vaikka nyt anafylaktinen shokki, tai joku tällainen malignant hyperpyrexia, mikä... No, anafylaktinen shokki saattaa tulla aika useinkin, mutta siis tällainen MH-tapahtuma ei ehkä tule uralla eteen koskaan. Tai sitten tulee sen yhden kerran, mutta siinä on tärkeää toimia nopeasti. Koko tiimin. Käydään näitä, tällaista senaariota läpi. Se käydään aluksi siinä debriefingissä läpi, että mitä tapahtui, mitä huomattiin ja mitä teki kukakin. Mutta sitten siinä se tärkein, missä on... Tietysti tämäkin on tärkeä, mutta siihen käytetään ehkä se kymmenen minuuttia. Mutta seuraava 40 minuuttia keskustellaan niistä human factoreista, mitkä sieltä tulevat esiin. Käydään sitä vaikeaa keskustelua, että miten sinä tunnet, miten minä tunnen, ja miten tästä... Sellainen yhteinen ymmärrys saadaan. Siinä saadaan tosi hyvin esille juuri niitä ahaa-elämyksiä, että ahaa, minä ymmärrän tämän näin, mutta sinä ymmärrät tämän näin. Tämän takia toimimme eri lailla. Kuinka voimme toimia paremmin yhdessä, ehkä? Ja mitä esimerkiksi johtaminen merkitsee tälle henkilölle ja tälle henkilölle, mutta kaikilla saattaa olla samanlainen vastuu asiasta. Se on hyvin silmiä avaavaa, ja siitä löydetään sitten yhteinen tapa toimia.

Petra: Joo. Tarkoittaako simulaatio siis ajallisesti käytännössä sitä, että se itse simulaatiotilanne voi olla aika lyhytkin, ja sitten se purkukeskustelu viekin ehkä enemmän aikaa?

Susanna: Kyllä, joo. Juuri näin, että tavallaan se alkujohdanto siihen, että aletaan simuloimaan, niin siinä käydään aina tavoitteet läpi. Eli mikä on sen simulaation tavoite. Mihin sillä pyritään? Ne voivat liittyä suoranaisesti siihen, että mitä teoriaa me ollaan opiskeltu, tai mitä asioita ollaan nyt tultu kertaamaan vaikka tänään. Ja sitten sen jälkeen myöskin se, että on aina lupa tutustua siihen simulaatio-oppimisympäristöön. Eli jos siellä käytetään jotain välineitä, on vaikka joku kotihoidon reppu tai laukku, niin simulaatioon

osallistuvilla on kyllä oikeus katsoa ja oppia käyttämään niitä välineitä tavallaan. Se, että ei tule semmoista tilannetta, että en ole ikinä nähnytkaan tätä mittaria, tai tätä laitetta. Vaan mielellään se, että oltaisiin etukäteen niitä harjoiteltu. Sitten tulee se itse varsinainen skenaario, eli se simulaatiotilanne, joka voi olla sen 5-15 minuuttiin. Sanotaan, että jos se menee sen pidemmälle, niin se alkaa olla jo aika haastavaa sitten seurata, tai purkaa. Mutta toki semmoisiakin voi olla. Ja sen jälkeen on sitten se jälkipuinti, eli se niin sanottu debriefing-keskustelu, jossa sitten puretaan se varsinainen tilanne. Siitä useimmiten sitten päästään siihen, että meille tulee joku tällainen... Puhutaan take-home messagesta, eli kotiin vietävästä, tavallaan loppu, semmoisesta... Mä aina opiskelijoilta kysyn, että mikä on tämän päivän take-home message, tai tämän simulaation. Sitten opiskelijat, ihan jokainen saa vaikka sanoa sen, että mikä oli se lopputulema. Tai mitä jäi mieleen siitä ja mitä me viedään sinne kentälle, kun me lähdetään oikeisiin harjoitteluihin.

Petra: Joo. Miltä Satu kuulostaa, kun sinä tulet sieltä kentältä? Meillä täällä Päijät-Hämeen oppilaitoksissakin on siis nämä simulaatiotilat. Oletko vierailut niissä, esimerkiksi?

Satu: Mä en ole vielä päässyt vierailemaan, mutta mun tiimikavereita kyllä on vierailut. He tekevät enemmän sitä oppilaitosyhteistyötä. He ovat kyllä vierailleet ja juuri meidän työelämälahettiläät päässeet mukaan niihin simulaatioihin oppilaitoksissa. Tämä on tosi hienoa yhteistyötä.

Petra: Kerro sä Inka Satulle, että minkälaiset vaikka Salpauksen sotien simulaatiotilat on.

Inka: Se on semmoinen kolmiosainen, iso huone. Yksi osa on se, missä käydään ne purkukeskustelut, ja missä muut opiskelijat seuraavat sitä. Sitten on se sairaalaympäristö. Ja sen jälkeen tulee vähän niin kuin kotihoidon semmoinen kotiympäristö.

Petra: Miten sä Susanna voisit vähän kehua näitä meidän sotien simulaatioympäristöjä?

Susanna: Ne on muunneltavat. Eli tämä mistä Inka mainitsi, sairaalaympäristön, niin heidän tutkinnossaan se on enemmän toiminut sairaalaympäristönä. Mutta siitä voidaan tehdä vaikka päiväkotia, tai siitä voidaan tehdä vaikka kauppa. Meillä on siirrettäviä sermejä, joilla voidaan piilottaa vaikka ne sairaalasängyt sieltä. Ne liikkuu kaikki pyörillä siellä. Me saadaan sinne kaupan tiski rakennettua ja näin, esimerkiksi. Kaupan ja hallinnon alan opiskelijat pystyvät hyödyntämään vaikka asiakaspalvelututkinnon osan kokonaisuudessa sitä simulaatiotilaa. Tai kun meillä opiskellaan myöskin kasvatusta ja ohjausalaa, niin sitten he voivat tehdä oman näköisensä vaikka varhaiskasvatuksen aamupiirin sinne rakentamalla erilaisella rekvisiitilla. Eli meillä on siinä vieressä sitten varastotilat, mistä löytyy kaikenlaista rekvisiittaa. Ja tosissaan se, että ne ovat tällaisia monikäyttöisiä tiloja, niin se on hyvä edellytys sille, että voidaan mahdollisimman monien eri tutkintojen osalta käyttää niitä tiloja. Eivätkä ne ole niin sidonnaisia mitenkään sotien simulaatiotiloiksi, vaan sitten muutkin voivat tulla ja hyödyntää niitä. Ja erityisen onnellisia me ollaan siitä kotiympäristöstä, jossa meillä on myös semmoista turvatekniikkaa pikkasen. Siellä on esimerkiksi tällaista nykyajan hyvinvointiteknologiaan liittyvää lääkehoidon automaattia. Sitten tällaista

ateria-automaattia, eli menumaattia. Sen lisäksi siellä on tämmöisiä, että jos asukas poistuu kotoa, niin siellä on turvahälytysjärjestelmä. Ja kaatumismatto. Eli sinne ollaan voitu laittaa rekvisiittaa tavallaan aidosta tämmöisestä kotiympäristöstä, jossa sitten ehkä he työskentelevät joskus työelämässä.

Petra: Kiitos. Tämä kyllä varmasti avasi kuulijoille tätä simulaation monipuolisuutta. Lämpimästi tervetuloa ainakin Salpauksen soten simulaatiotiloihin sieltä tutustumaan. Eikö näin ole? Esitellään tiloja mielellämme. Tähän loppuun voisi jotenkin vielä kiteyttää vähän sellaisia viestejä. Mitä sä Inka ajattelet, että mitä sä voisit sanoa sellaisille alan tuleville opiskelijoille? Jos ne kuulee, että simulaatio, niin mitä sä heille sanoisit.

Inka: Rohkaisisin siihen, että tekee. Eikä mieli liikaa ehkä, että mitä muut ajattelee, tai niitä kameroita. Vaan tekee siellä ja ajattelee, että osaa sen, mitä tekee. Eikä haittaa, jos ei osaa. Siinä pystyy sitten harjoittelemaan - ja se on sitä varten.

Petra: Joo. Entä Susanna? Mä ajattelen, kun sä oot opettaja ja simulaatio-ohjaaja, niin jos on joku opettaja joka miettii, että mä voisin lähteä kokeilemaan simulaatiota. Mitä eväitä sä antaisit?

Susanna: Mä sanoisin, että rohkeasti vaan kokeilemaan, ja tekee semmoisia pieniä simulaatioita. Tässä puhuttiinkin, että ei tarvitse olla välttämättä hienoa tekniikkaa. Esimerkiksi ihan iPadin tai tämmöisen tabletin kautta voi ensin videokuvata sitä, ja välittää sitä videokuvaa sitten toiseen huoneeseen, missä opiskelijat seuraavat. Eli pienin askelin pääsee alkuun. Ja sitten se, että yhteistyössä on aina voimaa. Just se, että jos on mahdollisuus saada se opekaveri mukaan, niin suunnitella yhdessä. Parhaimmillaan se on semmoinen kokonaisvaltainen ja kokemusperäinen oppimistilanne, joka sitten antaa kyllä opettajallekin hyvin paljon.

Petra: Entäs Satu? Soten työelämän näkökulmasta, niin miten sä tätä simulaation ilosanomaa jakaisit tuolla kentällä?

Satu: Mä sanoisin, että olisi hyvä rohkeasti lähteä käyttämään sitä simulaatiota menetelmänä sellaiseen jatkuvaan oppimiseen työelämässä. Se on tosi tärkeää. Apua varmasti löytyy, täältä ainakin oppilaitoksista. Ja varmasti myös samanhenkisiä ihmisiä löytyy sieltä työelämästäkin. Rohkeasti vaan kokeilemaan.

Petra: Kiitos. Tämä oli tämmöinen simuloitu, rento keskustelutilanne täällä musiikkitekniikan studiossa, sateisena marraskuuna. Kiitos Satu, Susanna ja Inka. Ja kiitos kuulijat siellä. Kiinnostukaa simulaatiosta. Kiitos.

Koulutuskeskus Salpaus -podcast.